

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.11.2002
KOM(2002) 661 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
OM STATISTIKKER FOR EUROOMRÅDET**

**"BEDRE METODOLOGIER
FOR STATISTIKKER OG INDIKATORER FOR EUROOMRÅDET"**

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUMÉ	3
I. INDLEDNING	5
II. BEDRE KVALITET OG FORBEDRET AKTUALITET AF DE MAKROØKONOMISKE STATISTIKKER FOR EUROOMRÅDET	6
A. DEN NUVÆRENDE SITUATION	6
B. HOVEDMÅLSÆTNINGER OG STRATEGIER VEDRØRENDE DE MAKROØKONOMISKE STATISTIKKER, DER UDARBEJDES FLERE GANGE OM ÅRET	6
1. HOVEDMÅLSÆTNINGER	6
2. ANVENDTE STRATEGIER	7
2.1. HANDLINGSPLANEN FOR DEN EUROPÆISKE MONETÆRE UNION (ØMU)	7
2.2. STATISTIKKER OVER TJENESTEYDELSER	7
2.3. BENCHMARKING	7
C. EN SAMORDNET STRATEGI FOR PEEI	8
1. EUROINDIKATORER	8
2. OPSTILLING AF EN LISTE OVER PEEI	8
3. BEREGNING AF PEEI	8
4. OFFENTLIGGØRELSE AF DATA	9
5. VIDEREFORMLING AF DATA	9
6. FREMME AF BEDSTE PRAKSIS	9
D. FORBEDRINGER AF PEEI OG MEDLEMSSTATERNES FORPLIGTELSE	10
E. RESULTATRAPPORTERING	10
F. RAMMERNE FOR MEDLEMSSTATERNES FORPLIGTELSE	10
III. INDBERETNING OG VALIDERING AF DATA OM DET OFFENTLIGES UNDERSKUD OG GÆLD SOM LED I PROCEDUREN I FORBINDELSE MED UFORHOLDSMÆSSIGT STORE UNDERSKUD	10
A. NYLIGE FORBEDRINGER AF SYSTEMET OG SYSTEMETS STÆRKE SIDER	10
B. TILBAGEVÆRENDE SVAGHEDER OG FORESLÅEDE LØSNINGSMULIGHEDER	11
C. ULØSTE PROBLEMER OG FORESLÅEDE STRATEGIER	13
IV. KORT OVERSIGT OVER MÅLSÆTNINGER OG STRATEGIER FOR FORBEDRINGER OG FORVENTET INDSATS OG STØTTE	14
A. OVERSIGT OVER MÅLSÆTNINGER OG STRATEGIER	14
B. FORVENTET INDSATS	14
C. BEHOV FOR YDERLIGERE POLITISK STØTTE OG STYRING FRA DET EUROPÆISKE RÅD	15

RESUMÉ

Det Europæiske Råd i Barcelona den 15. og 16. marts 2002 opfordrede Kommissionen og Rådet til at fremlægge en generel rapport om euroområdetstatistikker for Det Europæiske Råd i marts 2003. Da euroområdet er en monetær union med en fælles, uafhængig monetær politik og decentraliserede, men koordinerede finanspolitikker, er der behov for at gøre yderligere fremskridt ved at forbedre og harmonisere de metodologier, der anvendes ved udarbejdelse af statistikker og indikatorer for euroområdet.

Moderne demokratier kan kun fungere effektivt, hvis de politiske beslutningstagere og offentligheden som helhed er velinformeret om den økonomiske og sociale udvikling. Intet er vigtigere for den monetære og finansielle politik end troværdige statistikker. De opsummerer den generelle udvikling og er den eneste pålidelige kilde til vurdering af den makroøkonomiske udvikling på områder som inflation, økonomisk vækst og konjunkturer.

Bedre metodologier for statistikker og indikatorer for euroområdet indebærer, at principperne om upartiskhed, pålidelighed, relevans, konsistens, omkostningseffektivitet, statistisk fortrolighed og gennemsigtighed efterleves til fulde. Offentligheden skal kunne stole på, at officielle statistikker ikke tjener andre formål end at levere de bedst mulige oplysninger om den aktuelle situation.

For Den Europæiske Union som helhed og i særdeleshed for euroområdet er officielle statistikker af høj kvalitet en forudsætning for gennemførelsen af den monetære politik og koordineringen af den økonomiske, herunder især den finansielle, politik. Et tilstrækkeligt detaljeret og omfattende sæt aktuelle og pålidelige månedlige og kvartalsvise statistiske data for EU og euroområdet er absolut nødvendigt for en uafhængig og troværdig monetær politik. Pålidelige statistikker over det offentlige underskud og gæld og bruttonationalproduktet i de enkelte lande spiller desuden en væsentlig rolle for koordineringen af medlemsstaternes økonomiske politikker.

Der er allerede sket store fremskridt. Men hvis det europæiske statistiske system skal blive et egentligt videncenter, kræver det et kvantespring. Dette opnås bedst ved at gennemføre EU-først-princippet, hvor medlemsstaterne koncentrerer sig om at levere den information, der er nødvendig for at udarbejde aktuelle europæiske statistikker af høj kvalitet.

De ressourcer, der afsættes til statistikker, og institutionernes rolle i forbindelse med udarbejdelsen af dem, skal tilpasses disse nye europæiske krav.

Kommissionen (og Rådet) opfordrer Det Europæiske Råd til:

- at sikre, at alle nødvendige foranstaltninger træffes for at bevare og styrke troværdige officielle statistikker, hvilket også indebærer, at det europæiske statistiske system, herunder Eurostat, og de nationale statistiske kontorer skal være videnskabeligt uafhængige
- at støtte den nøje overvågning af, at statistikkerne til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EDP) og stabilitets- og vækstpagten er i overensstemmelse med de fastsatte bestemmelser, bl.a. baseret på fuldstændig

gennemsigtighed i begreberne, dataene og de metoder, der anvendes ved udarbejdelsen af disse data

- at støtte udarbejdelsen af de vigtigste månedlige og kvartalsvise europæiske økonomiske indikatorer, som er nødvendige for den monetære og økonomiske politik, og som skal foreligge for EU først med en punktlighed, aktualitet og kvalitet, der lever op til de højeste standarder verden over.

I. INDLEDNING

Det Europæiske Råd i Barcelona i marts 2000 påpegede behovet for yderligere fremskridt inden for statistikker for euroområdet og opfordrede Kommissionen og Rådet til at fremlægge en generel rapport om statistikker for euroområdet forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003.

Statistikker af god kvalitet for euroområdet er en forudsætning for koordineringen af den økonomiske politik, vurderingen af konvergensen og gennemførelsen af den monetære politik. Det gælder de makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året, og som er et centralt instrument i forbindelse med konjunkturanalyser og den kortsigtede økonomiske politik. Det gælder også og især, hvis det offentlige underskud og gæld skal overvåges effektivt som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EDP) under stabilitets- og vækstpagten. Denne rapport er koncentreret om disse to aspekter, som er af overordentlig stor betydning for Den Monetære Union.

I de seneste år har Kommissionen, Rådet, Den Europæiske Centralbank og det europæiske statistiske system (ESS) som helhed gjort meget store fremskridt med hensyn til statistikkernes kvalitet, specielt hvad angår dataenes sammenlignelighed, dækning, aktualitet og kohærens. Specielt er der siden undertegnelsen af Maastricht-traktaten i 1992 blevet iværksat en hel række vigtige initiativer for at forbedre de europæiske makroøkonomiske statistikker. Det europæiske nationalregnskabssystem fra 1979 er således erstattet af et nyt og mere omfattende system (ENS 95). Med ENS 95 har medlemsstaterne siden april 1999 været forpligtet til at indberette nationalregnskabsdata inden for en fastsat tidsfrist på både års- og kvartalsbasis. Siden januar 1997 er der desuden blevet udarbejdet oplysninger af høj kvalitet til det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) i medlemsstaterne. I maj 1998 vedtog Rådet desuden en forordning om en fælles ramme for udarbejdelse af EF-konjunkturstatistikker. Endelig har medlemsstaterne siden 1994 skullet indberette data om det offentlige planlagte og faktiske underskud og gæld i medfør af protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Trods de store fremskridt, der er sket indtil nu, er der dog stadig behov for forbedringer.

Med hensyn til de makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året, er der særligt behov for forbedringer hvad angår aktualitet og punktlighed, hyppighed og datadækning, opdelingen af statistikkerne mellem euroområdet og ikke-euroområdet, yderligere harmonisering af metodologierne og adgangen til statistisk information. Fremskridt i denne retning er af afgørende betydning, hvis det europæiske statistiske system skal kunne opfylde behovene hos de vigtigste brugere, herunder regeringsorganer og politiske myndigheder, økonomiske aktører og finansielle markeder, og hvis systemet skal være referenceramme for makroøkonomiske statistiske oplysninger for euroområdet og EU.

Hvad angår EDP-statistikker bør indberetningspraksissen og de forskellige procedurer forbedres. Overvågningen af bestemmelsernes overholdelse bør styrkes. Statistikmyndighedernes videnskabelige uafhængighed bør understreges og styrkes. Gennemsigtheden i de statistiske kilder og metoder bør forbedres. Disse spørgsmål er yderst vigtige, da de fremmer troværdigheden af overvågningen af de offentlige finansers kvalitet og langsigtede bæredygtighed i euroområdet.

Som reaktion på den anmodning, som Det Europæiske Råd i Barcelona fremkom med, beskrives i denne rapport de seneste forbedringer vedrørende euroområdetstatistikker, de resterende svagheder og de tiltag, der er gjort for at afhjælpe dem, de tilbageværende udfordringer og de strategier, der er indført for at tage disse udfordringer op. Det understreges i rapporten, at der forventes støtte fra Det Europæiske Råd, og at der er behov for politisk styring. Rapporten behandler hovedsagelig euroområdetstatistikker og ikke EU-statistikker som helhed. Da der imidlertid er en meget snæver forbindelse mellem euroområdetstatistikker og andre EU-statistikker, behandles EU-statistikkerne også i nogle dele af rapporten.

I afsnit II behandles de makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året, specielt de tiltag, der har til formål at forbedre deres aktualitet og punktlighed og andre kvalitetsaspekter. I rapportens afsnit III behandles EDP-bestemmelserne, og der ses specielt på mulighederne for at styrke procedurens troværdighed. Målsætningerne og strategierne for EU- og euroområdetstatistikkerne, det input, der forventes fra de forskellige aktører, og behovet for støtte på højeste politiske niveau opsummeres i afsnit IV.

II. BEDRE KVALITET OG FORBEDRET AKTUALITET AF DE MAKROØKONOMISKE STATISTIKKER FOR EUROOMRÅDET

A. Den nuværende situation

De makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året, er et vigtigt værktøj for den økonomiske og monetære politik og for konjunkturanalyser. Behovet for aktuelle makroøkonomiske statistikker af god kvalitet for euroområdet er naturligvis vokset kraftigt siden etableringen af Den Monetære Union i 1999.

Selv om der er sket store fremskridt i de senere år på dette område, er mange EU- og euroområdetstatistikker ikke aktuelle nok. En sammenligning med de bedste EU-medlemsstater og USA er specielt slående. Desuden har kvaliteten af nogle af disse statistikker været kritiseret. Dette spørgsmål optager derfor Europa-Kommissionen, det europæiske statistiske system og Rådet samt de vigtigste brugere som f.eks. Den Europæiske Centralbank (ECB), de økonomiske aktører og finansmarkedsanalytikerne.

I sine konklusioner fra oktober 2001 vedrørende de statistiske krav i euroområdet bemærkede Rådet (økonomi- og finansministrene) da også, at der skulle ske yderligere forbedringer med hensyn til nøgleindikatorernes aktualitet. Specielt sagde Rådet, at euroområdetstatistikkerne inden for de næste fem år burde nå op på den amerikanske standard for tilgængelighed og aktualitet. For at forbedre de makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året, har Kommissionen indført forskellige politikker, der hovedsagelig har til hensigt at opfylde brugernes behov ved at levere makroøkonomiske statistikker for EU og euroområdet, der opfylder aktualitets- og andre kvalitetsstandarder, som er på højde med de bedste i Europa, USA og resten af verden.

B. Hovedmålsætninger og strategier vedrørende de makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året

1. Hovedmålsætninger

Kommissionens hovedmålsætning er at fremskynde offentliggørelsen af et sæt centrale makroøkonomiske statistikker for EU og euroområdet og at forbedre en række andre

kvalitetsaspekter. Heri indgår blandt andet en fuldstændig statistisk dækning, konsistens mellem de forskellige datasæt, gennemsigtighed hvad angår metoderne, en grundig overvågning af og detaljeret redegørelse for dataændringer samt adgangen til den statistiske information.

Dette vil bidrage til at forbedre kvaliteten af den service, der ydes forskellige brugerkategorier, og Kommissionen og ESS vil i sidste ende kunne fungere som referencestandard og videncenter med hensyn til makroøkonomiske statistikker for EU og euroområdet. De målrettede forbedringer vil være af stor interesse for de politiske beslutningstagere i EU og for ECB, som er ansvarlig for EU's monetære politik og for euroens stabilitet.

2. *Anvendte strategier*

2.1. Handlingsplanen for Den Europæiske Monetære Union (ØMU)

Den handlingsplan, der blev forelagt Rådet (økonomi- og finansministrene) i september 2000, var et vigtigt skridt i retning af forbedring af de makroøkonomiske statistikker for EU og euroområdet. ØMU-handlingsplanen omfatter kvartalsvise nationalregnskaber, kvartalsvise regnskaber for den offentlige sektor, statistikker vedrørende arbejdsmarkedet, konjunkturstatistikker og statistikker over udenrigshandelen. For hver medlemsstat er der peget på områder, hvor der er behov for fremskridt med hensyn til udarbejdelsen af nationale indikatorer. Der er blevet fastlagt en liste over indsatsområder for Eurostat og for hver medlemsstat (den nationale handlingsplan) for at målrette bestræbelserne mod de nødvendige forbedringer. I henhold til handlingsplanen skal medlemsstaterne fremskynde udarbejdelsen af nationale dataserier for at gøre det muligt for Kommissionen i tide at udarbejde pålidelige indikatorer for EU og euroområdet. Den kræver også forbedringer med hensyn til andre kvalitetsaspekter. Rådet (økonomi- og finansministrene) vil løbende blive holdt underrettet om, hvordan handlingsplanen skrider frem.

Handlingsplanen har i høj grad sat gang i de statistiske forbedringer og har allerede givet positive resultater. De fleste medlemsstater indsender nu deres kvartalsnationalregnskaber til Eurostat inden for 70 dage sammenlignet med over 90 dage førhen. Desuden udarbejder medlemsstaterne i modsætning til tidligere nu kvartalsvise statistikker over den offentlige sektor.

En sammenfatning af den femte situationsrapport om ØMU-handlingsplanen vil kunne indgå i den generelle rapport, der skal forelægges Det Europæiske Råd.

2.2 Statistikker over tjenesteydelser

Tjenesteydelser bidrager med omkring 70 % af euroområdets og EU's bruttonationalprodukt, men der findes der kun få månedlige og kvartalsvise statistiske data, når man ser bort fra detailhandlen. For at råde bod på dette anmodede Rådet (økonomi- og finansministrene) om forslag til, hvordan adgangen til månedlige og kvartalsvise data kan forbedres. Som reaktion herpå er der i den femte situationsrapport om ØMU-handlingsplanen blevet fastlagt prioriteringer for udviklingen af makroøkonomiske statistikker.

2.3. Benchmarking

Parallelt med handlingsplanen blev der i september 2000 gennemført en benchmarkundersøgelse af EU-landene indbyrdes og af EU set i forhold til USA. Denne

undersøgelse bekræftede, at handlingsplanen, selv om den er meget omfattende, måske ikke vil være nok til at bringe EU på højde med aktualiteten i USA og bedste praksis verden over. Der er derfor blevet udarbejdet en liste med mere fokuserede makroøkonomiske indikatorer (de vigtigste europæiske økonomiske indikatorer (PEEI)) indeholdende strengere mål for offentliggørelsesfristerne for indikatorer for EU og euroområdet og andre kvalitetsmålsætninger samt frister (jf. tabel 1 nedenfor: "PEEI-liste: Hyppighed og frister i dage").

C. En samordnet strategi for PEEI

For at opnå den højeste kvalitetsstandard og yde den bedst mulige statistiskservice over for de forskellige brugere har EU behov for en stærk og effektiv koordinering af statistisk information generelt og PEEI specielt. Kommissionen har en førende rolle på dette område, idet den er ansvarlig for udarbejdelse og offentliggørelse af statistiske data og indikatorer på EU- og euroområdeniveau. Denne koordineringsrolle vil få voksende betydning med den kommende udvidelse af EU, hvis de fremtidige medlemsstaters makroøkonomiske statistikker skal inkorporeres på en sådan måde, at hverken aktualiteten eller kvaliteten af indikatorer for EU og euroområdet forringes.

Kommissionen har for PEEI's vedkommende indført løsninger, som omfatter flere forskellige aspekter. Dette er beskrevet nærmere nedenfor. Listen over PEEI og målsætningerne i tilknytning hertil vil skulle finpudses med tiden, bl.a. for at kunne rumme udviklingen inden for tjenesteydelsesstatistikker.

1. Euroindikatorer

I efteråret 1998 indførte Kommissionen med sine euroindikatorer en særlig service, hvor der specielt fokuseres på statistisk information, der er relevant for Den Monetære Union. I sommeren 2001 blev denne service udvidet med et euroindikatorwebsted, hvor der gives adgang til et helt sæt metadata og en database, som særlig er rettet mod konjunkturanalytikernes behov.

Selv om der dermed er sket en stor forbedring i forhold til tidligere, har disse nye servicefunktioner også vist, at der er behov for yderligere forbedringer. På baggrund heraf har Kommissionen anlagt en bredere politik til opfyldelse af hovedmålsætningerne.

2. Opstilling af en liste over PEEI

PEEI'erne på listen er udvalgt på grundlag af de holdninger, som ECB og Kommissionens Generaldirektorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender har givet udtryk for, og resultaterne af benchmarkingprojekter, idet der hermed fuldt ud tages hensyn til brugerbehovene. Listen vil blive ajourført på grundlag af forslag fra Kommissionen, som bl.a. vil blive drøftet med ECB og medlemsstaterne.

Kommissionen og ESS har et indgående samarbejde med ECB om spørgsmål i forbindelse med monetære og finansielle indikatorer og betalingsbalanceindikatorer.

3. Beregning af PEEI

Kommissionen vil beregne og offentliggøre PEEI baseret på medlemsstaternes bidrag. Det betyder ikke, at alle medlemsstaterne skal udarbejde repræsentative indikatorer på nationalt

plan i samme takt. Men det forventes, at medlemsstaterne, specielt de, hvis økonomi har den største betydning for EU- og euroområdeaggregaterne, bidrager med den information, der er nødvendig for at udarbejde og offentliggøre aktuelle og repræsentative indikatorer på EU- og euroområdeniveau (EU-først-princippet). De øvrige medlemsstater anmodes om at gøre deres bedste for også at levere disse oplysninger. Alle medlemsstater kan dog, hvis de ønsker det, beslutte at offentliggøre indikatorerne nationalt.

Sådan som beregnings- og offentliggørelsesproceduren er nu, foretages der ikke generelt en skønmæssig beregning af EU- og euroområdeaggregater (ved manglende data), og den er heller ikke baseret på fælles principper. Ændringer i EU- og euroområdeindikatorer foretages mere eller mindre ukontrolleret på baggrund af ændringer af de nationale tal. Det er på denne baggrund, Kommissionen for nylig har fastlagt en klar politik for skønmæssig beregning og ændring af EU- og euroområdeindikatorer.

Kommissionen vil på euroindikatorwebstedet offentliggøre fuldstændige oplysninger om, hvordan hvert PEEI er blevet beregnet.

4. Offentliggørelse af data

Kommissionen stiler efter at offentliggøre EU- og euroområdeindikatorer på de måldatoer, der er angivet i tabel 1. Om dette mål kan nås, afhænger i vidt omfang af, om medlemsstaterne opfylder de forpligtelser, de frivilligt har indgået (f.eks. i form af gentlemanaftaler) om forbedringer af PEEI. I disse forpligtelser indgår bl.a., at medlemsstaterne til Kommissionen indberetter deres bidrag til den information, der er nødvendig for at beregne indikatorer på EU- og euroområdeniveau, inden for de fastsatte tidsfrister, således at måldatoerne for offentliggørelse på EU-plan kan overholdes.

5. Videreformidling af data

Kommissionen vil udvikle en fælles videreformidlingsplatform med medlemsstaterne med henblik på offentliggørelse af PEEI. Denne platform bliver et særligt domæne, som der er adgang til via euroindikatorwebstedet, og som vil dække både EU- og euroområdeindikatorer og nationale indikatorer (beregnet i henhold til EU-standarder). Denne strategi indebærer, at medlemsstaterne får et større ansvar for, at kvaliteten er i orden, og at systemet fungerer glat. Medlemsstaterne bliver direkte ansvarlige for offentliggørelsen og ajourføringen af deres nationale indikatorer via webstedet, men dette skal ske i en form, der er konsistent og koordineret i forhold til brugerne. Medlemsstaterne skal forklare de nationale indikatorers status og de anvendte metodologier.

Det overordnede mål er at indføre den sidste nye teknologi for at styrke samarbejdet, idet der samtidig tages hensyn til subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet.

6. Fremme af bedste praksis

Benchmarkingprojektet i 2001 (sammenligningen mellem EU-landene) viste blandt andet, at der er stor forskel mellem medlemslandenes statistikker med hensyn til aktualitet og andre kvalitetsaspekter, og at der derfor er plads til forbedringer i medlemsstaterne. Kommissionen opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at indføre bedste praksis og bidrager hertil gennem særlige seminarer og drøftelser i arbejdsgrupper.

D. Forbedringer af PEEI og medlemsstaternes forpligtelser

For hvert PEEI er der blevet fastsat ambitiøse mål for aktualiteten og andre kvalitetsaspekter. Inden for dette program har medlemsstaterne blandt andet forpligtet sig til at indberette deres bidrag inden for fastsatte frister. De oplysninger, der skal indberettes, består af outputdata til de forskellige PEEI samt en kvalitetsvurdering, præcise metadata (kilder, metoder osv.) og redegørelser for eventuelle væsentlige ændringer af dataene. Medlemsstaterne anmodes også om at deltage aktivt i undersøgelser og andet arbejde vedrørende PEEI og specielt om at deltage i eventuelle taskforce og om at overveje at anvende de metodologier, som Eurostat har foreslået, når det er relevant.

E. Resultatrapportering

Kommissionen (Eurostat) overvåger, hvordan arbejdsprogrammet skrider frem. Den vil udarbejde regelmæssige rapporter, som bl.a. kommer til at omfatte fremskridtene med hensyn til PEEI-målsætningerne og anvendelsen af EU-først-princippet for PEEI. I rapporterne vil der blive foretaget en vurdering af Eurostats bidrag til forbedringerne i tilknytning til aktualitet og andre kvalitetsmålsætninger for PEEI, og der vil i rapporterne også blive foretaget en analyse af forbedringerne med hensyn til aktualiteten af medlemsstaternes bidrag og deres bestræbelser på at efterkomme deres forpligtelser. Derudover vil rapporterne behandle kvaliteten af medlemsstaternes deltagelse i den fælles videreformidlingsplatform og omkostningerne i forbindelse med denne deltagelse og platformens drift.

F. Rammerne for medlemsstaternes forpligtelser

Forpligtelserne i henhold til denne samordnede strategi for PEEI indgås frivilligt. Det betyder, at der ikke er brug for nye retsakter, da kravene til medlemsstaterne er baseret på enten allerede eksisterende EU-lovgivning eller på frivillige ordninger (almindeligvis benævnt "gentlemanaftaler" på det statistiske område). Naturligvis skal medlemsstaterne stadig overholde den EU-lovgivning, som vedrører data i tilknytning til indikatorerne. Hvis EU-lovgivningens aktualitetsmål er mindre strengt end PEEI-målet, bør PEEI-målet opfyldes på basis af en gentleman-aftale.

III. INDBERETNING OG VALIDERING AF DATA OM DET OFFENTLIGES UNDERSKUD OG GÆLD SOM LED I PROCEDUREN I FORBINDELSE MED UFORHOLDSMÆSSIGT STORE UNDERSKUD

A. Nylige forbedringer af systemet og systemets stærke sider

EDP har været gældende siden 1994. Proceduren har i høj grad været med til at forbedre medlemsstaternes budgetsituation. Takket være den indsats, der har været gjort for at harmonisere regnskabsreglerne og for at overvåge gennemførelsen af dem, og som Eurostat har koordineret, er kvaliteten, aktualiteten og sammenligneligheden af EDP-data for de forskellige medlemsstater blevet væsentlig bedre.

Som følge af en hel række forbedringer har indberetningen og procedurerne under EDP fungeret godt. I det følgende beskrives systemets stærke sider.

For det første er de makroøkonomiske aggregater, der dækkes af EDP (i første række det offentlige underskud og gæld) nu baseret på det europæiske nationalregnskabssystem fra

1995 (ENS 95). Det er en klar nationalregnskabsmæssig forbedring. ENS 95 er et fælles nationalregnskabsystem, som har en solid basis i form af en rådsforordning, og som er retligt forpligtende for alle medlemsstaterne. Dette giver Eurostat mulighed for at sikre, at alle anvender samme grundlæggende begreber og regnskabsprincipper.

For det andet er der med hensyn til registreringen af de transaktioner, der ikke i tilstrækkelig grad er behandlet i ENS 95, eller som slet ikke er behandlet, blevet indført særlige forordninger og retningslinjer fra Kommissionen (Eurostat) som supplement til ENS 95 eller som fortolkning eller præcisering af bestemmelserne heri. Disse særlige løsninger er i overensstemmelse med de grundlæggende principper i ENS 95.

Når der søges nye løsninger, sker dette desuden ved hjælp af en veldefineret og gennemsigtig høringsprocedure, der tager udgangspunkt i en grundig teknisk undersøgelse af transaktionerne foretaget af eksperter fra Eurostat og medlemsstaterne i de Eurostat-arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med nationalregnskaber og finansielle regnskaber.

Herefter hører Eurostat Udvalget for Penge-, Kreditmarkeds- og Betalingsbalancestatistik (CMFB), som består af meget erfarne repræsentanter for de nationale statistiske kontorer, de nationale centralbanker, Den Europæiske Centralbank og Eurostat, om de foreslåede løsninger.

CMFB er et rådgivende udvalg, og dets udtalelser er derfor ikke bindende for Eurostat, som alene er ansvarlig for den endelige afgørelse. I sin endelige afgørelse tager Eurostat imidlertid så vidt muligt hensyn til CMFB's og ekspertgruppernes synspunkter vedrørende den regnskabsmæssige behandling af en transaktion. Eurostat træffer sin afgørelse fuldstændig uafhængigt og neutralt ud fra rent tekniske kriterier.

Ens sager får desuden samme behandling i alle medlemsstater, og det sikres dermed, at aggregaterne er sammenlignelige.

De løsninger, der vedtages, og de tekniske begrundelser herfor samt resultaterne af høringen af CMFB meddeles de nationale statistiske kontorer og andre interesserede parter, ligesom de offentliggøres i pressemeddelelser. Derved bliver proceduren mere gennemsigtig.

Endelig gennemgår Eurostat regelmæssigt de EDP-data, som medlemsstaterne indberetter, for at sikre, at regnskabsbestemmelserne anvendes korrekt af alle lande.

Denne arbejdsmetode har betydet, at Eurostat har kunnet løse en række komplekse problemer, siden EDP blev indført i 1994.

B. Tilbageværende svagheder og foreslåede løsningsmuligheder

På trods af de stærke sider ved systemet, der er omtalt ovenfor, har systemet lejlighedsvis vist en række svagheder. Blandt disse svagheder skal nævnes omfattende ændringer af dataene for nogle landes vedkommende (hvilket rejser tvivl om dataenes kvalitet), manglende information og gennemsigtighed vedrørende nogle tal og transaktioner samt nogle medlemsstaters sene indberetning af EDP-data. Der er allerede blevet gjort en indsats for at afhjælpe og forhindre disse mangler, men der må i endnu højere grad sættes ind herpå.

Det skal bemærkes, at nogle nationale statistiske kontorer først for nylig er blevet inddraget i arbejdet med at udarbejde statistikker over det offentlige underskud og gæld. I flere lande

blev denne opgave (og bliver fortsat) hovedsagelig udført af finansministeriernes budgetkontorer. De nationale statistiske kontorer er kvalificerede til at yde deres bidrag på dette område og til at medvirke til at præcisere metoderne, praksisserne og procedurerne, men endnu udnyttes dette ikke fuldt ud og i tilstrækkelig grad.

I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet tilrettelægger medlemsstaterne selv deres interne procedurer og ansvarsfordeling i forbindelse med indberetning af EDP-data. Eurostat skal dog være fuldt ud orienteret om den nationale ansvarsfordeling med hensyn til udarbejdelse og indberetning af dataene. Desuden bør disse procedurer fremme dialogen på nationalt plan og med Kommissionen, således at man sikrer gennemsigtigheden af transaktionerne og dataene og af de anvendte regnskabsmetoder.

Med hensyn til ændringer af dataene vil Eurostat stadig samarbejde med medlemsstaterne om at forbedre de statistiske systemer, kilder og metoder, der ligger til grund for EDP-dataene, og om at forbedre de tidlige beregninger og dermed begrænse omfanget af senere dataændringer. Desuden skal medlemsstaterne i en tidligere fase konsultere Eurostat vedrørende særlige transaktioner, således at alle regnskabsmæssige spørgsmål tages op tids nok til, at der kan blive taget hensyn til dem ved indberetningen. Eurostat har hidtil foretaget sit kontrolarbejde ud fra historiske data, men der er nu behov for flere oplysninger om og analyser af en række nationale prognoser. Europa-Parlamentets og Rådets nyligt vedtagne forordning nr. 1221/2002 om kvartalsregnskaber forventes at gøre det lettere for Kommissionen tidligere at få tidlige oplysninger om en række transaktioner, der vedrører offentlig forvaltning og service i medlemsstaterne. Endelig er det af overordentlig stor betydning, at medlemsstaterne i fremtiden sammen med deres indberetninger indsender et dokument, hvor eventuelle væsentlige ændringer af tidligere data og særlige transaktioner forklares grundigt og klart.

Med hensyn til manglen på information og gennemsigtighed, foreslås det, at medlemsstaterne, når det er nødvendigt, og når Eurostat anmoder herom, giver mere detaljerede oplysninger (herunder om muligt mere detaljerede EDP-indberetningstabeller) vedrørende deres tal og transaktioner med henblik på kontrol. Dette vedrører hovedsagelig de detaljerede oplysninger bag de tal, der i første omgang beregnes af finansministerierne eller andre regeringsorganer, og som derefter videresendes til de nationale statistiske kontorer.

Med hensyn til de forsinkede indberetninger skal der mindes om, at medlemsstaterne skal indberette underskuds- og gældsdata inden 1. marts og 1. september hvert år. Disse frister skal ubetinget overholdes, således at Eurostat kan kontrollere dataene, om nødvendigt indhente præciserende oplysninger fra medlemsstaterne, offentliggøre dataene og udsende sine pressemeddelelser inden for fristen på 15 dage. Dette er en afgørende betingelse for, at gennemsigtigheden over for brugerne, specielt finansmarkederne og offentligheden som helhed, kan bibeholdes.

Kommissionen vil til Det Økonomiske og Finansielle Udvalg indberette alle væsentlige mangler i de data, som medlemsstaterne meddeler i henhold til EDP, således at også dette udvalg kan tage affære.

I henhold til traktaten er det Kommissionen, der skal levere dataene til EDP. Da Kommissionen imidlertid ikke direkte beregner data på grundlag af basiskilderne i hvert land, må den forlade sig på data, som de nationale statistiske kontorer indberetter. Det er derfor særdeles vigtigt, at alle parter - herunder også økonomi- og finansministerierne - gør en koordineret indsats med henblik på større gennemsigtighed og snævrere samarbejde,

fuldstændig dokumentation og punktlighed og aktualitet, hvis overvågningen skal være 100 % effektiv og give resultater. Det er især afgørende, hvis de nuværende medlemsstater skal foregå med et godt eksempel i et udvidet EU, hvor en række lande skal deltage i EDP for første gang i nær fremtid.

C. Uløste problemer og foreslåede strategier

Et stort uløst problem i forbindelse med EDP er, at der er mistanke om politisk indblanding i metodologierne og de data vedrørende det offentlige underskud og gæld, som medlemsstaterne indberetter. I den forbindelse melder det spørgsmål sig, om de statistiske organer, som beregner disse data i medlemsstaterne (de nationale statistiske kontorer, de nationale centralbanker og andre organer), er videnskabeligt uafhængige. Det er ubestrideligt de politiske myndigheder, og ikke de statistiske organer, der skal fastlægge budgetpolitikken og -prioriteringerne, mens statistikmyndighederne skal have fuldstændig og ubestridt kontrol med og ansvar for den statistiske metodologi og beregningen af data. Statistikmyndighederne skal beregne tallene i fuld overensstemmelse med begreberne og metoderne i ENS 95, anden relevant EU-lovgivning og Eurostats retningslinjer.

Det er vigtigt at understrege og styrke statistikmyndighedernes uafhængighed på både nationalt plan og EU-plan for at forøge troværdigheden af EDP og stabilitets- og vækstpacten.

De politiske myndigheder bør derfor afstå fra enhver form for indblanding i den statistiske metodologi og beregningen af data. De bør desuden sætte kraftigt ind på at forbedre dataenes gennemsigtighed og fremme den eksisterende høringsprocedure, der er centreret omkring CMFB, jf. afsnit III.A.

Statistikernes videnskabelige uafhængighed bør yderligere defineres og baseres på en fælles og EU-omfattende definition. Hvis der derudover indføres et peer review-system på EU-plan med henblik på at sikre fuldstændig gennemsigtighed i dataene, vil dette yderligere bidrage til at forbedre uafhængigheden.

Ressourcespørgsmålet er et andet fremtrædende problem. Knappe ressourcer i kombination med stadig voksende statistiske krav skaber en ubalance, som lægger hindringer i vejen for forbedringer af de vigtigste statistikker til både nationale formål og EU-formål. Det foreslås, at de statistiske prioriteringer tages op til overvejelse i medlemsstaterne og på europæisk plan med henblik på at anvende EU-først-princippet. Dette indebærer, at medlemsstaterne, når der ikke kræves data til EU-formål for hvert land, blot leverer de oplysninger, der er nødvendige for at udarbejde EU-statistikkerne, uden at de er nødt til at udarbejde de samme statistikker nationalt. Denne metode bidrager til at omfordele ressourcerne til de vigtigste statistikker, herunder EDP-data.

Der udarbejdes i øjeblikket en særlig meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om behovet for og midlerne til opgradering af kvaliteten af budgetstatistikker. I denne meddelelse foreslås en adfærdskodeks vedrørende indberetning og validering af data for det offentlige underskud og gæld som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EDP).

Denne adfærdskodeks, der i givet fald skal fastlægges i samråd med medlemsstaterne og godkendes af Rådet (økonomi- og finansministrene), fokuserer på tekniske detaljer med henblik på at forbedre reglerne og procedurerne for EDP-data. Nærværende meddelelse har derimod til formål at imødekomme den anmodning, der blev fremsat på Det Europæiske Råd i

Barcelona i marts 2002, ved at fremhæve de principper, der skal styre udarbejdelsen og indberetningen af EDP-data, samt den rolle, der skal udfyldes af de organer, der er ansvarlige for disse procedurer, og ved at anmode Det Europæiske Råd om at yde sin støtte hertil. Den foreslåede adfærdskodeks supplerer således fuldt ud nærværende meddelelse om statistikker for euroområdet og vil i hovedtræk kunne indgå i den endelige udgave af den generelle rapport, der skal forelægges Det Europæiske Råd i marts 2003.

IV. KORT OVERSIGT OVER MÅLSÆTNINGER OG STRATEGIER FOR FORBEDRINGER OG FORVENTET INDSATS OG STØTTE

A. Oversigt over målsætninger og strategier

Kommissionen, Rådet, Den Europæiske Centralbank og det europæiske statistiske system som helhed har allerede opnået meget betydelige resultater for EDP og makroøkonomiske statistikker for euroområdet. Ikke desto mindre er der behov for yderligere forbedringer, og en række resterende vigtige svagheder og risici skal tages op.

Aktualiteten og andre kvalitetsaspekter af de makroøkonomiske statistikker, der offentliggøres flere gange om året, vil blive forbedret. For at forbedre aktualiteten vil EU-først-princippet og andre politikker for PEEI med hensyn til udarbejdelsen og offentliggørelsen (jf. punkt II, C, afsnit 3-6) blive anvendt. Derudover er det hensigten at fremme udveksling af bedste praksis vedrørende statistiske metodologier, indsamling af data og organisatoriske aspekter mellem medlemsstaterne. Der vil blive lagt særlig vægt på en forbedret dækning af tjenesteydelser, lønomkostninger og import-/eksportpriser og opdelingen af en række statistikker mellem euroområdet og ikke-euroområdet. Det ligger i sagens natur, at gennemførelsen af de nationale handlingsplaner skal overvåges nøje.

I forbindelse med EDP-statistikkerne er der behov for at styrke statistikernes videnskabelige uafhængighed, dataenes gennemsigthed skal forbedres, og aktualiteten skal fastholdes for yderligere at sikre troværdigheden af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og stabilitets- og vækstpagten.

Det er af afgørende betydning, at der fra politisk hold gives bindende tilsagn om at forbedre den videnskabelige uafhængighed. Strategierne for at opfylde de andre målsætninger omfatter bl.a. et yderligere samarbejde med medlemsstaterne for at forbedre de statistiske systemer samt drøftelser på et tidligere tidspunkt mellem medlemsstaterne og Kommissionen om vanskelige spørgsmål. Desuden anmodes medlemsstaterne om at levere mere detaljeret information hurtigere. Dette vil give Kommissionen mulighed for i højere grad at overvåge, at bestemmelserne overholdes.

Det forventes, at de forskellige aktører sætter kraftigt ind på at nå disse mål.

B. Forventet indsats

Kommissionen vil gøre sit yderste for at gennemføre den politik, der er gjort rede for i denne rapport, og for at opnå de ønskede forbedringer af de makroøkonomiske statistikker for EU og euroområdet, der udarbejdes flere gange om året, og af EDP-dataene.

Resultaterne af denne strategi er i vidt omfang afhængige af, at medlemsstaterne deltager aktivt i samarbejdet. Derudover opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at levere de

krævede data og deltage fuldt ud i de forbedringer af de makroøkonomiske statistikker, der er planlagt. Kommissionen opfordrer desuden medlemsstaterne til at sætte ind på at gøre EDP fuldstændig gennemsigtig.

Rådet og Europa-Parlamentet opfordres til at støtte Kommissionens strategi og tilskynde medlemsstaterne til at bidrage fuldt og helt til opfyldelsen af de målsætninger, som Kommissionen har sat, ved at de leverer de krævede data og oplysninger.

C. Behov for yderligere politisk støtte og styring fra Det Europæiske Råd

Kommissionen (og Rådet) ønsker støtte fra Det Europæiske Råd til dette arbejde, som gennemføres inden for ESS.

- at udtrykke tillid til de europæiske statistikers arbejde, at understrege betydningen af deres videnskabelige uafhængighed og at støtte arbejdet for, at denne uafhængighed yderligere specificeres på EU-niveau
- at støtte den nøje overvågning af, at EDP-statistikkerne er i overensstemmelse med de fastsatte bestemmelser, bl.a. baseret på fuldstændig gennemsigtighed i transaktionerne, dataene og de metoder, der anvendes ved udarbejdelsen af de indberettede tal, og at tilskynde de nationale statistiske kontorer til at indføre bedste praksis ved dataindsamlingen og ved udarbejdelsen af makroøkonomiske statistikker, der udarbejdes flere gange om året
- at tilskynde Kommissionen til at udvikle en samordnet strategi, hvor udarbejdelsen af aggregater for EU og euroområdet får førsteprioritet i overensstemmelse med EU-først-princippet, og at anmode medlemsstaterne om at støtte gennemførelsen af denne politik; dette indebærer, at ressourcerne omfordeles på nationalt niveau med henblik på at styrke det europæiske statistiske system
- at opfordre de nationale statistiske kontorer til aktivt at engagere sig i benchmarkingprojekter, der har til formål at forbedre statistikkerne, politikaspekterne og de organisatoriske aspekter samt overvågningen af, at bestemmelserne overholdes
- at understrege betydningen af en permanent og åben dialog mellem producenter og brugere af statistikker i egnede fora, da dette giver producenterne mulighed for at yde en bedre service i overensstemmelse med brugernes behov og styrker statistikkernes gennemsigtighed, troværdighed og autoritet.

TABEL 1

**LISTE OVER DE VIGTIGSTE EUROPÆISKE ØKONOMISKE INDIKATORER:
HYPPIGHED OG FRISTER I KALENDERDAGE**

Sæt	Indikator	Hyppighed	EU-målfrist	Faktisk EU-frist
Sæt 1: Forbrugerprisindikatorer				
1.1.	Harmoniseret forbrugerprisindeks: flash-system for Den Monetære Unions forbrugerprisindeks	månedlig	0	2
1.2.	Harmoniseret forbrugerprisindeks: faktiske indeks	månedlig	17	17
Sæt 2: Nationalregnskabsindikatorer				
2.1.	Kvartalsvise nationalregnskaber: første BNP-skøn	kvartalsvis	45	...
2.2.	Kvartalsvise nationalregnskaber: Første BNP-offentliggørelse med flere opdelinger	kvartalsvis	60	70/120
2.3.	Kvartalsvise nationalregnskaber: Husstands- og selskabsregnskaber	kvartalsvis	90	...
2.4.	Kvartalsvise nationalregnskaber: Statistikker over offentlige finanser	kvartalsvis	90	100
Sæt 3: Erhvervsindikatorer				
3.1.	Industriproduktionsindeks	månedlig	40	48
3.2.	Indeks for industriproduktionen for hjemmemarkedet	månedlig	35	35
3.3.	Indeks for nye ordrer i industrien	månedlig	40/50	Foreløbige data
3.4.	Indeks for importpriser i industrien	månedlig	45	...
3.5.	Produktion i bygge- og anlægssektoren	månedlig/ kvartalsvis	45	75
3.6.	Omsætningsindeks for detailhandel og reparationsvirksomhed	månedlig	30	60
3.7.	Omsætningsindeks for andre tjenester	kvartalsvis	60	Delvise data

3.8.	Produktionsprisindeks erhvervsmæssige tjenester	for	kvartalsvis	60	...
Sæt 4: Arbejdsmarkedsindikatorer					
4.1.	Arbejdsløshedsprocent		månedlig	30	30
4.2.	Procentvis ledige stillinger		kvartalsvis	45	...
4.3.	Beskæftigelse		kvartalsvis	45	70/75
4.4.	Indeks over lønomkostninger		kvartalsvis	70	90
Sæt 5: Udenrigshandelsindikatorer					
5.1.	Udenrigshandelsbalance: intra og extra for Den Monetære Union og EU		månedlig	45	50

... : oplysninger foreligger ikke (endnu ikke offentliggjort på EU-plan)